

മാതൃഭൂമി കൂട്ടുകാരെക്കുറിച്ച്
മാതൃഭൂമി കൂട്ടുകാരെക്കുറിച്ച്
മാതൃഭൂമി കൂട്ടുകാരെക്കുറിച്ച്



കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.യുടെ അതിജീവനവഴി

താമരവെളിച്ചം സമാപനങ്ങളെന്നാൽ നഷ്ടക്കണക്ക് പറയുന്ന, കെട്ടുകാര്യസ്ഥതയുടെ പ്രതീകം എന്നാൽ പാതയാണെന്ന് അതുകൊണ്ടുതന്നെ കെ.എസ്.ടി.സി. അടക്കമുള്ള പൊതുസ്ഥാപനങ്ങളെ പൊതുവെ നോക്കുമ്പോൾ നമ്മുടെ പൊതുബോധത്തിൽ ഇത്തരം തുടർച്ചയായി പുറത്തുവരുന്ന നഷ്ടക്കണക്ക് വസ്തുതയായി മാറിയിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ പൊതുജനങ്ങൾക്കിടയിൽ നിർണായകശക്തിയായ കെ.എസ്.ടി.സി.ക്ക് ചരമക്കുറിപ്പെഴുതാനുള്ള തീരുമാനത്തിന്റെ വിമർശനങ്ങളിൽ പോലും പലപ്പോഴും ഇപ്പോഴും നമ്മുടെ പൊതുബോധത്തിൽ ഇത്തരം അവസ്ഥയിലാണെന്ന് സർക്കാർ അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.യുടെ അതിജീവനവഴി എന്തായിരുന്നു സുപ്രീംകോർട്ടിന്റെ വിധി? രണ്ടാഴ്ച മുമ്പ് കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.യുടെ കേസ് അന്തിമ വാദത്തിനെത്തിയപ്പോൾ സുപ്രീംകോർട്ടിൽനിന്ന് ഇത്ര രൂക്ഷവിമർശനം ഏറ്റുവാങ്ങിയത്, സ്വന്തംകാലിൽ നിൽക്കാൻ പ്രയാസമുള്ള നിലയിലായിരുന്നു ഏതൊരു സ്ഥാപനത്തിനും. അതിനും മാറ്റം വരുത്താനാകുമെന്ന് കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.യെ നോക്കുമ്പോൾ നമ്മുടെ മുമ്പാകെ നിൽക്കുന്ന ചെറിയൊരു നൂറ്റാണ്ടിനിടെ സർക്കാരിൽനിന്നും കടം സ്വന്തം വരുമാനത്തിൽ നിന്നും മാത്രമായി നൽകാൻ കഴിയുന്ന മാസമായി മാറിയിരിക്കുന്നു. 2019 ജനുവരി 31-ന് ജീവനക്കാർക്കുള്ള പണമെത്തുന്നതോടെ തിരുത്തലില്ലാത്ത കെട്ടുകാര്യസ്ഥതയുടെ ചരിത്രം കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.യെ നോക്കുമ്പോൾ നമ്മുടെ മുമ്പാകെ നിൽക്കുന്ന ചെറിയൊരു നൂറ്റാണ്ടിനിടെ സർക്കാരിൽനിന്നും കടം സ്വന്തം വരുമാനത്തിൽ നിന്നും മാത്രമായി നൽകാൻ കഴിയുന്ന മാസമായി മാറിയിരിക്കുന്നു. 2019 ജനുവരി 31-ന് ജീവനക്കാർക്കുള്ള പണമെത്തുന്നതോടെ തിരുത്തലില്ലാത്ത കെട്ടുകാര്യസ്ഥതയുടെ ചരിത്രം കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.യെ നോക്കുമ്പോൾ നമ്മുടെ മുമ്പാകെ നിൽക്കുന്ന ചെറിയൊരു നൂറ്റാണ്ടിനിടെ സർക്കാരിൽനിന്നും കടം സ്വന്തം വരുമാനത്തിൽ നിന്നും മാത്രമായി നൽകാൻ കഴിയുന്ന മാസമായി മാറിയിരിക്കുന്നു.

വോട്ടിങ് യന്ത്രം



എത്ര സാധ്യമാണ് ഹാക്കിങ്



ഡോ. സുനിൽ തോമസ് തോണിക്കുഴിയിൽ

തിരഞ്ഞെടുപ്പ് പ്രക്രിയയിൽ വോട്ടിങ് യന്ത്രങ്ങൾക്ക് പ്രധാനപ്പെട്ട സ്ഥാനമുണ്ട്. അവയുടെ പ്രവർത്തനം കൃത്യവും സുതാര്യവും മാക്കാൻ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷൻ അടിയന്തരമായി ഇതിന്റെ സോഫ്റ്റ്‌വെയറും ഹാർഡ്‌വെയർ ഡിസൈനും പൊതുജനത്തിന്റെ പരിശോധനയ്ക്കായി തുറന്നു കൊടുക്കണം. നമ്മുടെ ഇനി പേപ്പർ ബാലറ്റിലേക്കുള്ള ഒരു തിരിച്ചുപോക്ക് അസാധ്യമാണ്. നമ്മുടെ ഫെഡറൽ സംവിധാനത്തെയും ജനാധിപത്യത്തെയും സംരക്ഷിക്കേണ്ട ബാധ്യത ഓരോ പൗരനുമുണ്ട്. അതിനാൽ സിസിന്റെ ഭാര്യയെ പോലെ വോട്ടിങ് യന്ത്രങ്ങളും എല്ലാവിധ സംശയങ്ങൾക്കും അതിരായിരിക്കണം.

ആദ്യമായി വോട്ടിങ് യന്ത്രത്തിന്റെ നിർമ്മാണ സമയത്തെ ഹാക്കിങ് സാധ്യതകൾ പരിശോധിക്കാം. ഇതിനായി യന്ത്രം എങ്ങനെയാണ് ഉണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നത് എന്ന് അറിയണം. യന്ത്രത്തിന്റെ നിർമ്മാണത്തിന് ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന സാങ്കേതികവിദ്യ ഡിസൈൻ സോഫ്റ്റ്‌വെയർ എന്നിവയെപ്പറ്റി ഒരു വിവരവും തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷൻ ഔദ്യോഗികമായി പുറത്തുവിട്ടിട്ടില്ല. അതിനനുസൃതമായി വേണ്ട കൂടിയാണ് ഇവയെല്ലാം കമ്മീഷൻ സൂക്ഷിക്കുന്നത്.

2010-ൽ ഹരി കെ. പ്രസാദ് എന്ന വ്യക്തി അന്ധികൃതമായി ഒരു യന്ത്രം എവിടെനിന്നോ സംഘടിപ്പിച്ച് യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഓഫ് മിഷിഗണിന്റെ സഹായത്തോടെ യന്ത്രത്തിന്റെ സുരക്ഷയെപ്പറ്റി പഠനം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. യന്ത്രത്തിന്റെ ഉൾഭാഗത്തെ സംബന്ധിച്ച് പൊതുവെ അറിയപ്പെടുന്ന പ്രധാന രേഖ ഈ പഠനമാണ്.

കൺട്രോൾ യൂണിറ്റിനുള്ളിൽ രണ്ട് ബോർഡുകളുണ്ട്. മെയിൻ ബോർഡും ഡിസ്ട്രിബ്യൂട്ട് ബോർഡും. മെയിൻ ബോർഡിൽ റൈസിംഗ് എന്ന കമ്പനിയുടെ മൈക്രോകൺട്രോളർ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു. കൂടാതെ വോട്ടുകൾ സൂക്ഷിച്ചുവെക്കുന്നതിനുള്ള EEPROM (ഇലക്ട്രിക് റീവ്രൈറ്റ് റോം) പ്രോഗ്രാമബിൾ റീഡ് ഓൺലി മെമ്മറി) ബാലറ്റ് യൂണിറ്റുള്ള ഇൻറർഫേസ് എന്നിവയുണ്ടാകുന്നു. ഒറ്റത്തവണ മാത്രം പ്രോഗ്രാം ചെയ്യാവുന്ന മൈക്രോകൺട്രോളർ ആണ് യന്ത്രത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്. ബാലറ്റ് യൂണിറ്റിൽ 16 സ്വിച്ചുകളും അവയ്ക്കു നേരെ ഓരോ എൽ.ഇ.ഡി. ലൈറ്റുകളും ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവയെ കൺട്രോൾ യൂണിറ്റിലേക്കു ഘടിപ്പിക്കാൻ വേണ്ട കണക്ടറും ഇതിനുള്ളിലുണ്ട്.

സാധ്യതകളും പ്രായോഗികതയും

തിരഞ്ഞെടുപ്പ് ഹാക്കിങ്ങിനുള്ള ആദ്യ സാധ്യത യന്ത്രത്തിന്റെ സോഫ്റ്റ്‌വെയറിൽ ബാക്ക് ഡോർ പ്രോഗ്രാം ചെയ്യുക എന്നതാണ്. തിരഞ്ഞെടുപ്പ് സമയത്ത് ബാലറ്റ് യൂണിറ്റിലെ ഏതെങ്കിലും കി കോമ്പിനേഷൻ ഞെക്കിയോ, മറ്റേതെങ്കിലും അന്ധികൃത മാർഗത്തിലൂടെയോ യന്ത്രത്തിൽ തിരിമറി നടത്തണമെങ്കിൽ ഇത്തരമൊരു ബാക്ക് ഡോർ അത്യാവശ്യമാണ്.

സോഫ്റ്റ്‌വെയർ ഡിസൈൻ സമയത്ത് ഇത്തരം ഒരു ബാക്ക് ഡോർ ഇട്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ ഇത് സാധ്യമാകൂ. ഇതിന് ഇപ്പോഴത്തെ യന്ത്രത്തിൽ സാധ്യമാകാത്ത കുറവാണ്. ഇത്തരം ഒരു ബാക്ക് ഡോർ ഉണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെ പോളിങ് ബുത്തുകളിൽ കൂടി ഇത് ആക്ടിവേറ്റ് ചെയ്യാൻ കഴിയും. കണക്കിന് ആളുകളുടെ സഹായം ആവശ്യമായി വരും. അതിനാൽ ഈ സാധ്യത നിലനിൽക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെ പ്രായോഗികമായി നടപ്പിൽവരുത്താൻ ബുദ്ധിമുട്ടാണ്. ഇത്തരം

ബാക്ക് ഡോറുകൾ നിലവിലില്ല എന്ന് തുറന്നു നോക്കി. ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷൻ സോഫ്റ്റ്‌വെയറിന്റെ സോഴ്സ് കോഡ് തുറന്നുകൊടുക്കണം. കൂടാതെ ഹാർഡ് വെയർ ഡിസൈനും പ്രോഗ്രാമിങ്ങുകളും പരസ്പരപ്പെടുത്തണം.

മൈക്രോകൺട്രോളർ ഒറ്റത്തവണ പ്രോഗ്രാം ചെയ്യാവുന്ന തരത്തിലുള്ളതാണെന്ന് ആദ്യമേ പറഞ്ഞിരുന്നു. ഇന്ത്യയിൽ എഴുതിയുണ്ടാക്കിയ സോഫ്റ്റ്‌വെയർ മൈക്രോകൺട്രോളറിലേക്ക് ഇങ്ങനെ സന്നിവേശിപ്പിക്കുന്നത് ഈ മൈക്രോകൺട്രോളർ നിർമ്മിച്ച വിദഗ്ദ കമ്പനിയാണ്. ഈ സമയത്ത് വിദഗ്ദകമ്പനി മനഃപൂർവ്വം പ്രോഗ്രാം മാറ്റുകയും അതിനുള്ളിൽ ബാക്ക് ഡോർ പ്രോഗ്രാം കയറ്റുകയും ചെയ്യുക എന്നുള്ളതാണ് അടുത്ത സാധ്യത. ഇതൊഴിവാക്കാൻ ഈ ഘട്ടത്തിൽ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷന്റെയും നിഷ്പക്ഷരായ സാങ്കേതിക വിദഗ്ദരുടെയും മേൽനോട്ടത്തിൽ ഈ പ്രോഗ്രാമിങ് പ്രക്രിയ പരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. നിലവിലുള്ള യന്ത്രങ്ങളിൽ ഇത്തരത്തിൽ നിർമ്മാണ സമയത്ത് സോഫ്റ്റ്‌വെയർ തിരുത്തലുകൾ നടത്തിയിട്ടില്ല എന്ന് കരുതാം.

മൈക്രോ കൺട്രോളറും മറ്റ് അനുബന്ധ ഘടകങ്ങളും പ്രിൻ്റഡ് സർക്യൂട്ട് ബോർഡിൽ ആക്കി സംയോജിപ്പിച്ചത് ഇന്ത്യയിലെ രണ്ട് കമ്പനികളാണ്. ഭാരത ഇലക്ട്രോണിക്സ്, ഇലക്ട്രോണിക്സ് കോർപ്പറേഷൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ ലിമിറ്റഡ് എന്നിവ. വിവിധ മോഡലുകളായി ഏകദേശം 13 ലക്ഷത്തോളം യന്ത്രങ്ങൾ ഇതുവരെ ഇവർ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിർമ്മാണവേളയിൽ ഇതിന്റെ സർക്യൂട്ട്ബോർഡിലോ പെട്ടിയിലോ എവിടെയെങ്കിലും പുറത്തുനിന്ന് യന്ത്രത്തിന്റെ നിയന്ത്രണം കൈയടക്കാൻ പറ്റിയ പ്രത്യേക സർക്യൂട്ട് ഒളിപ്പിച്ച് വെക്കുക എന്ന സാധ്യതയാണ് ഇനിയുള്ളത്. ഫാക്ടറിക്കുള്ളിൽ വെച്ച് ഇത്തരം ഒരു മാറ്റംവരുത്തണമെങ്കിൽ വൻതോതിൽ വിഭവങ്ങളുടെയും മനുഷ്യശേഷിയുടെയും ആവശ്യമുണ്ട്. അതിനാൽ ഫാക്ടറികളിൽവെച്ച് എല്ലാ മെഷീനുകളിലും ഇത്തരം ഒരു മാറ്റം രഹസ്യമായി ചെയ്യാൻ എളുപ്പമല്ല. ഇനി ഒന്നോ രണ്ടോ യന്ത്രങ്ങളിൽ ഇത്തരമൊരു മോഡിഫിക്കേഷൻ നടത്തിയാൽത്തന്നെ അവ കൃത്യമായി ഏതെങ്കിലും ഒരു ബുത്തിൽ എത്തുമെന്ന് പ്രവചിക്കാനാകുകില്ല.

ബാലറ്റിങ് യൂണിറ്റിനെയും കൺട്രോൾ യൂണിറ്റിനെയും തമ്മിൽ ഘടിപ്പിക്കുന്ന കേബിളിൽ സർക്യൂട്ടുകളോ ട്രാൻസിസ്റ്ററുകളോ ഉപയോഗിച്ച് തിരിമറി നടത്തുക എന്ന സാധ്യതയും നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിനും വ്യാപകമായ ആരംഭം വേണ്ടിവരും. ഇത്തരം മാറ്റങ്ങൾ വരുത്താതിരിക്കാൻ ഈ രണ്ടു യൂണിറ്റുകൾക്കും ഇടയിലുള്ള ഡോർ ട്രാൻസിഷൻ എൻക്രിപ്റ്റ് ചെയ്യണമെന്ന് തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷൻ നിഷ്കർഷിക്കണം.

തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കഴിഞ്ഞാൽ

ഇനി നമ്മുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് നടന്നതിന് ശേഷമുള്ള അടുത്ത സാധ്യതകൾ പരിശോധിക്കാം. യന്ത്രത്തിലെ വോട്ടുകൾ EEPROM എന്ന ഒരു ചിപ്പിലാകും സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുക. യന്ത്രം തുറക്കാൻ പറ്റിയാൽ ഈ ചിപ്പിലെ ഡേറ്റാ മാറ്റിമറിക്കാൻ പറ്റും. 2010-ൽ ഹരി കെ. പ്രസാദ്, അലക്സ് ഹാർഡർമാൻ എന്നിവർ ഈ സാധ്യത ഉപയോഗിച്ച് വോട്ടിങ് യന്ത്രത്തിൽ തിരുത്തലുകൾ വരുത്താമെന്ന് കണ്ടെത്തി

ഒട്ടേറെ രീതികളിൽ യന്ത്രം ഹാക്ക് ചെയ്യാനുള്ള സാധ്യതകൾ പലരും പറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും യന്ത്രത്തിന്റെ ഡിസൈൻ സമയത്ത് ഇതിനുള്ള സാധ്യത തുറന്നുവെച്ചിട്ടില്ല എന്ന് നമ്മുടെ വിശ്വസിക്കാം. ഇവയെ മൊബൈൽ നെറ്റ് വർക്കിലോ വയർലസ് നെറ്റ് വർക്കിലോ ഘടിപ്പിക്കാത്തതിനേക്കാൾ കാര്യം സുരക്ഷയെക്കുറിച്ച് അധികം ആശങ്കപ്പെടേണ്ടതില്ല



യിരുന്നു. ഒരു യന്ത്രം തുറന്ന് അതിലെ EEPROM ചിപ്പിന് മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ സർക്യൂട്ട് പിടിപ്പിച്ച് വോട്ട് മാറ്റുന്ന രീതിയാണ് അവർ പ്രദർശിപ്പിച്ചത്. ഈ രീതിയിൽ മാറ്റണമെങ്കിൽ യന്ത്രം തുറക്കേണ്ടതായി വരും. ഇങ്ങനെ യന്ത്രം തുറക്കാതിരിക്കാൻ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷൻ ഒട്ടേറെ മുൻകരുതലുകൾ എടുത്തിട്ടുണ്ട്.

എങ്കിലും ഇന്ത്യയിലെ എല്ലാ ഭാഗത്തും ഈ മുൻകരുതലുകൾ നടപ്പാക്കുന്നുണ്ടോ എന്ന് ഉറപ്പുപറയാനാകില്ല. പ്രത്യേകിച്ചും തിരഞ്ഞെടുപ്പിനും വോട്ടെണ്ണലിനും ഇടയിൽ ദീർഘമായ ഇടവേളകളുള്ളപ്പോൾ. ഈ രീതിയിൽ തിരിമറി വ്യാപകമായി നടത്താൻ വൻതോതിൽ പരിശീലനം സിദ്ധിച്ച ആരംഭം നിലവിലുണ്ട്. ഇത്തരം നഷ്ടപ്പെടുത്തലുകളെ ഒരു ഫെഡറൽ ജനാധിപത്യ സമ്പ്രദായത്തിൽ രഹസ്യമായി ഇത്തരം ഒരു പ്രവർത്തനം നടത്താൻ ബുദ്ധിമുട്ടാണ്. മറ്റൊരു സാധ്യത യന്ത്രം തുറന്ന് ഡിസ്ക് മാത്രം മാറ്റിവെക്കുക എന്നതാണ്. ഇതിനും മുകളിൽ പറഞ്ഞ EE PROM തിരുത്തുന്നതിന്റെ പ്രശ്നങ്ങൾ ഉണ്ട്. വോട്ടിങ് യന്ത്രം തുറക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ പല രീതിയിലും തിരഞ്ഞെടുപ്പ് ഫലം മാറ്റിമറിക്കാൻ കഴിയും. ഇതിനാൽ തിരഞ്ഞെടുപ്പിനും എണ്ണലിനും ഇടയിൽ യന്ത്രങ്ങളുടെ സുരക്ഷ അതിപ്രധാനമാണ്.

അവസാനമായി ഷുജ എന്ന വ്യക്തി ആരോപിക്കുന്ന ലോ ഫ്രീക്വൻസി ട്രാൻസിമിറ്ററിന്റെ കാര്യം പരിഗണിക്കാം. ഇതിനായി യന്ത്രത്തിനുള്ളിൽ ഒരു റിസീവറും അതിനുവേണ്ടി ആന്റിനയും ഘടിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. നിർമ്മാണസമയത്ത് ഇത്തരം ഒരു സംവിധാനം പിടിപ്പിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ മുമ്പ് സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ വ്യാപകമായ ആരംഭം ഉണ്ടെങ്കിലും ഇത്തരത്തിലൊന്ന് യന്ത്രത്തിനുള്ളിൽ കയറ്റാൻ ആകുക കൂടാതെ ലോഫ്രീക്വൻസി ആന്റിനകൾക്ക് വളരെ നീളം വേണം. പുറത്തുനിന്ന് ഇത്തരം സംവിധാനങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കാൻ ശക്തിയേറിയ ട്രാൻസ്മിറ്റർ വേണം. ഇത്തരം ഒന്ന് പോളിങ് ബുത്തുകളിൽ നടപ്പാക്കാൻ എളുപ്പമല്ല. പക്ഷേ, ഈ സാധ്യത യന്ത്രങ്ങൾ സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന ഗോഡൗണിലോ മറ്റോ ഉപയോഗിക്കാൻ പറ്റിയേക്കാം. സാങ്കേതികമായി ഇത്തരം ഒരു സാധ്യത നിലനിൽക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഇപ്പോഴത്തെ യന്ത്രങ്ങളിൽ ഇത് ഇല്ല എന്ന് ഉറപ്പാക്കാം. തിരഞ്ഞെടുപ്പ് സംവിധാനവും നടപടി ക്രമങ്ങളും ഈ സാധ്യതയെ ഇല്ലാതാക്കുന്ന വിധത്തിലാണ് ക്രമീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഈ രീതിയിൽ റിമോട്ടായി ഫലം മാറ്റാനുള്ള സാധ്യത ഒഴിവാക്കാൻ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷൻ യന്ത്രത്തിന്റെ കമ്പർ അലൂമിനിയം ഉപയോഗിച്ച് നിർമ്മിച്ചാൽ നന്നായിരിക്കും. അലൂമിനിയം പോലെയുള്ള ഒരു വൈദ്യുതിപാലകം കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ പെട്ടിക്കുള്ളിൽ റേഡിയോ സിഗ്നലുകൾക്ക് എത്തിപ്പെടാൻ ആവില്ല. ഒട്ടേറെ രീതികളിൽ യന്ത്രം ഹാക്ക് ചെയ്യാനുള്ള സാധ്യതകൾ പലരും പറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും യന്ത്രത്തിന്റെ ഡിസൈൻ സമയത്ത് ഇതിനുള്ള സാധ്യത തുറന്നുവെച്ചിട്ടില്ല എന്ന് നമ്മുടെ വിശ്വസിക്കാം. ഇവയെ മൊബൈൽ നെറ്റ് വർക്കിലോ വയർലസ് നെറ്റ് വർക്കിലോ ഘടിപ്പിക്കാത്തതിനേക്കാൾ കാര്യം സുരക്ഷയെക്കുറിച്ച് അധികം ആശങ്കപ്പെടേണ്ടതില്ല. ഈ യന്ത്രങ്ങളിൽ പരിശോധന നടന്ന കാലത്ത് ഇപ്പോൾ പറയുന്ന പല സാങ്കേതികവിദ്യകളും നിലവിൽ വന്നിട്ടുണ്ടായിരിക്കുന്നു.

(ആറ്റിങ്ങൽ കോളേജ് ഓഫ് എൻജിനീയറിംഗിൽ പ്രിൻസിപ്പൽ ഡോക്ടർ)